

**Απάντηση στην ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομικών,
σχετικά με την πρόταση μείωσης της πλεονάζουσας ρευστότητας του κυπριακού τραπεζικού
συστήματος**

Ανδρέας Μιλιδώνης (Καθηγητής Χρηματοοικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου) και Σταύρος Ζένιος (Καθηγητής Χρηματοοικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου, και Κυπριακή Ακαδημία Επιστημών, Γραμμάτων, και Τεχνών)

1^η Σεπτεμβρίου 2023

Θα θέλαμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας για την ανταπόκριση του Υπουργείου Οικονομικών στην πρότασή μας για την μείωση της πλεονάζουσας ρευστότητας στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα. Μας ξενίζει η δημόσια απόρριψή της, ιδιαίτερα εν τη απουσίας συζήτησης. Ο διάλογος συμβάλει στην βελτίωση των πολιτικών και σε αυτό τον δημόσιο διάλογο επιθυμούμε να συμβάλουμε. Αντιλαμβανόμαστε τις ανησυχίες του ΥΠΟΙΚ, πολλές από τις οποίες αγγίξαμε μέσα από την αρχική μας πρόταση. Αντιλαμβανόμαστε επίσης ότι το ΥΠΟΙΚ έχει ευθύνη να αξιολογεί προτάσεις και να υιοθετεί όσες κρίνει ότι εξυπηρετούν στόχους πολιτικής, μετά από γόνιμο διάλογο.

Η αρχική μας πρόταση διαμορφώθηκε με πρόθεση να προσφέρει εποικοδομητικά στο δημόσιο διάλογο με πιθανές λύσεις στην οικονομική πίεση που δέχονται οι καταναλωτές, ως αποτέλεσμα και του μειωμένου ανταγωνισμού στον τραπεζικό τομέα της Κύπρου. Τα σημερινά στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (με ημερομηνία αναφοράς μέχρι 31/7/2023) ενισχύουν τις ανησυχίες μας, αφού δείχνουν την ήδη μεγάλη διαφορά μεταξύ καταθετικών και στεγαστικών επιτοκίων (από τις μεγαλύτερες στην Ευρωζώνη, όπως φαίνεται στην παρουσίασή μας [εδώ](#)), να αυξάνεται περισσότερο. Θεωρούμε ότι η πρότασή μας θα μπορούσε να βοηθήσει, για να μην χρειαστεί ο δημόσιος διάλογος να οδηγηθεί στο δίλημμα επιβολής έκτακτης φορολογίας κερδών (windfall tax) στα κέρδη των τραπεζών.

Οφείλουμε να ξεκαθαρίσουμε τα ακόλουθα σε σχέση με την ανακοίνωση του ΥΠΟΙΚ:

- Οπωσδήποτε η θέση του Υπουργείου Οικονομικών ότι «θα διογκωθεί το δημόσιο χρέος κατά 10 π.μ. αχρείαστα» δεν προκύπτει από την πρότασή μας η οποία αναφέρεται «σε δημόσιο χρέος το οποίο ωριμάζει εντός του 2024». Δηλαδή, σαφώς και δεν προτείνουμε αύξηση του δημόσιου χρέους.
- Προβάλλεται επίσης το επιχείρημα ότι η πρότασή μας «ενδέχεται [υπογράμμισή δική μας] να οδηγήσει σε υπονόμηση άλλων στόχων οικονομικής πολιτικής εάν δεν γίνει μέσα στα πλαίσια συντεταγμένης νομισματικής πολιτικής η οποία εμπίπτει στις κύριες αρμοδιότητες του Ευρωσυστήματος/ των Κεντρικών Τραπεζών». Δεν υπάρχει οποιαδήποτε θεωρητική τεκμηρίωση για το ποιους στόχους ενδέχεται να υπονομεύσει η πρότασή μας. Αντιθέτως, αυτή δρα υποβοηθητικά στις συντεταγμένες πολιτικές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για αύξηση των επιτοκίων και την συνεπαγόμενη μείωση ρευστότητας.
- Όσο αφορά τα διαφορά πρακτικά θέματα που εγείρονται, η πρότασή μας αναφέρει ότι «θα πρέπει να εξεταστούν από το Γραφείο Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους» το οποίο αποδείχθηκε ιδιαίτερα αποτελεσματικό στην διαχείριση του δημόσιου χρέους, σύμφωνα και με δική μας [μελέτη](#) στα πλαίσια ελέγχου από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Στην παρούσα φάση, η αγορά για τους εγχώριους καταθέτες φαίνεται παγωμένη και εγκλωβισμένη σε πολύ χαμηλά καταθετικά τραπεζικά προϊόντα. Θεωρούμε ότι το κράτος έχει ρόλο να διαδραματίσει, αν δεν υπάρξει ιδιωτική πρωτοβουλία για να δοθεί στους εγχώριους καταθέτες η ευκαιρία επένδυσης σε προϊόντα που σχετίζονται ή συμπεριλαμβάνουν κρατικά ομόλογα. Παραμένουμε δεσμευμένοι ως ενεργοί πολίτες να προσφέρουμε τις εισηγήσεις μας στο δημόσιο διάλογο προς συζήτηση, και προς πιθανό όφελος της κοινωνίας.